

Jaarverslag Taalnetwerk Midden-Brabant

2024

Taalnetwerk
Midden-Brabant

Oog voor de doelgroep. Leren als het kan, helpen als het moet.

Voorwoord

2024 was een jaar vol vooruitgang voor Taalnetwerk Midden-Brabant. Samen met onze kern- en samenwerkingspartners werkten we aan duidelijke taal, betere toegang tot informatie en ondersteuning voor inwoners die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden. Dankzij samenwerkingen met partners maakten we veel impact. En dat is terug te zien in de resultaten. Dit jaarverslag neemt je mee langs de hoogtepunten en laat zien wat we samen hebben bereikt. We zijn trots op deze resultaten en kijken met vertrouwen naar de toekomst.

Veel leesplezier!

Noesjka van den Heuvel,

Programma manager Taalnetwerk Midden-Brabant

Namens de kernpartners van het Taalnetwerk Midden-Brabant:

- ContourdeTwern
- Bibliotheek Midden-Brabant, Theek5, Bibliotheek Heusden
- Yonder en Koning Willem 1 College
- MST | Mensen in beeld houden

Samenwerking

In 2024 is er een nieuwe organisatie-structuur voor het Taalnetwerk opgezet, zodat de lokale samenwerking wordt versterkt. We delen de regio Midden-Brabant op in 4 clusters. Ieder cluster heeft een samenwerkend team, bestaande uit de gemeenten en kernpartners.

- Cluster Tilburg
- Cluster GH0 (Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk)
- Cluster Langstraat (Waalwijk, Loon op Zand, Heusden)
- Cluster West (ABG-organisatie, Dongen)

Samen werken aan versterken basisvaardigheden

Taalnetwerk Midden-Brabant brengt lokale en regionale organisaties samen om laaggeletterdheid aan te pakken. Wij vinden het belangrijk dat alle inwoners mee kunnen doen met de samenleving. Ons doel is dat:

- mensen in Midden-Brabant minder moeite hebben met de basisvaardigheden, en
- dat zij informatie beter begrijpen

Daarom richten we ons op zowel de zender (organisaties) als de ontvanger (inwoners) van informatie.

Taalnetwerk Midden-Brabant is een samenwerking tussen onderstaande kernpartners en de 11 gemeenten

- ContourdeTwern
- Bibliotheek Midden-Brabant, Bibliotheek Heusden en Theek5
- Yonder en Koning Willem I College
- MST | Mensen in beeld houden
- De 11 gemeenten in Midden-Brabant: Tilburg, Waalwijk, Loon op Zand, Goirle, Hilvarenbeek, Dongen, Heusden, Oisterwijk, Baarle-Nassau, Gilze en Rijen, Alphen-Chaam. Gezamenlijk heten deze 3 laatste gemeenten de ABG organisatie. De gemeenten worden vanuit het Rijk ondersteund door Stichting Lezen & Schrijven.

Aanpak 'Midden-Brabant maakt het duidelijk!' voor organisaties

Taalnetwerk Midden-Brabant ondersteunt de 11 gemeenten in Midden-Brabant bij het opstellen en uitvoeren van de aanpak van laaggeletterdheid. Ook biedt het Taalnetwerk trainingen en hulpmiddelen aan alle samenwerkingspartners, zodat zij mensen met beperkte taal-, reken- of digitale vaardigheden beter herkennen en doorverwijzen naar Taalhuizen. Daarnaast ondersteunen we hen in duidelijke communicatie met inwoners en klanten.

Taalhuizen voor inwoners

In elke gemeente in Midden-Brabant hebben we een Taalhuis: een toegankelijke plek waar inwoners terecht kunnen met vragen over lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. De kernpartners helpen mensen met het leren van deze basisvaardigheden. Zodat inwoners meer samen- en zelfredzaam worden. Dit doen we op een manier die bij hen past. Door een aanbod op maat en dichtbij. We moedigen hen aan om kleine leerstappen te zetten. Ook kunnen mensen in het Taalhuis hulp krijgen met het lezen van ingewikkelde brieven en websites.

De term laaggeletterd gebruiken we liever niet. Het legt de nadruk op wat iemand niet kan. En het gaat om meer dan alleen taal. Daarom spreken wij over het verbeteren van de basisvaardigheden. Dat betekent beter worden in lezen, schrijven, rekenen of werken met een laptop of tablet.

Door de term basisvaardigheden te gebruiken, sluiten we beter aan bij de dagelijkse praktijk en zetten we in op groei en ontwikkeling. Iedereen heeft talenten en mogelijkheden, en samen werken we eraan om die te versterken.

De zenders: heldere communicatie begint bij organisaties

We vinden het belangrijk dat alle inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Dat is lastig als je moeite hebt met lezen, schrijven, rekenen en/of digitale vaardigheden. Daarom richten we ons ook op de zenders van informatie: organisaties die mensen informeren. Bijvoorbeeld gemeenten, UWV, GGD Hart voor Brabant, woningbouwverenigingen, bibliotheken en wijkcentra. Als zij hun informatie duidelijker maken, kunnen meer mensen het begrijpen. Organisaties kunnen zich aansluiten bij de aanpak 'Midden-Brabant maakt het duidelijk!'. Onderdelen van de aanpak zijn de Adviesgroep Duidelijke Taal en de Werkgroep Werkgevers.

De aanpak 'Midden-Brabant maakt het duidelijk!'

Organisaties kunnen partner worden van Taalnetwerk Midden-Brabant door de aanpak 'Midden-Brabant maakt het duidelijk!' te ondertekenen. Hiermee beloven zij zich in te zetten voor gebruiken van duidelijke taal, en het verbeteren van de basisvaardigheden van klanten en medewerkers. Dit doen ze door duidelijke taal te gebruiken en mensen die hier moeite mee hebben door te verwijzen naar het Taalhuis. Taalnetwerk ondersteunt deze organisaties met trainingen en advies. Zo zorgen we ervoor dat meer inwoners informatie begrijpen en actief kunnen meedoen in de samenleving.

Overzicht alle 40 partners aanpak 'Midden-Brabant maakt het duidelijk!':

Gemeenten

- Gemeente Tilburg
- Gemeente Heusden
- Gemeente Waalwijk
- Gemeente Loon op Zand
- Gemeente Goirle
- Gemeente Hilvarenbeek
- Gemeente Oisterwijk
- Gemeente Alphen-Chaam
- Gemeente Baarle-Nassau
- Gemeente Gilze en Rijen
- Gemeente Dongen

Kernpartners

- ContourdeTwern
- Bibliotheek Midden-Brabant
- Theek5
- Bibliotheek Heusden
- Yonder
- KW1c
- MST - Mensen in Beeld houden

Samenwerkingspartners

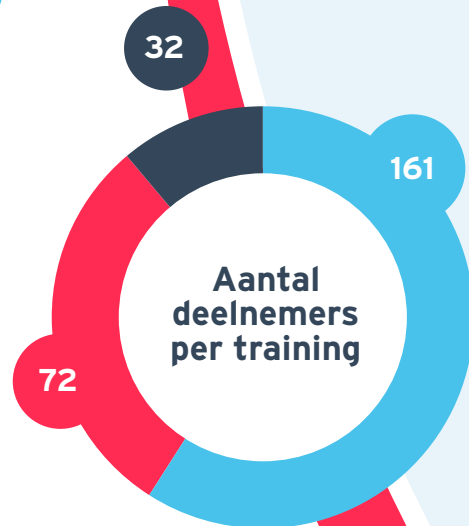
- Baanbrekers
- Bijeen Heusden
- Broodje Aap en Linke Soep
- De Krachtcentrale 013
- GGD Hart voor Brabant*
- HAP Anne Frankplein
- IMW
- Leystromen
- Mentorhulp Oisterwijk
- Quiet Tilburg
- Quiet Waalwijk*
- Scala Heusden (PO)
- Sociaal huis Oisterwijk
- Stichting Leergeld Tilburg
- Stichting Welzijn Ouderen Dongen (SWOD) *
- Tavenu*
- UWV
- VIP Gilze en Rijen
- Vluchtelingenwerk NL (Heusden)
- Vluchtelingenwerk NL (Waalwijk)
- Voedselbank Waalwijk
- Woonveste

*Deze partners zijn in 2024 nieuw aangesloten.

Trainingen voor duidelijke communicatie en doorverwijzing van de doelgroep

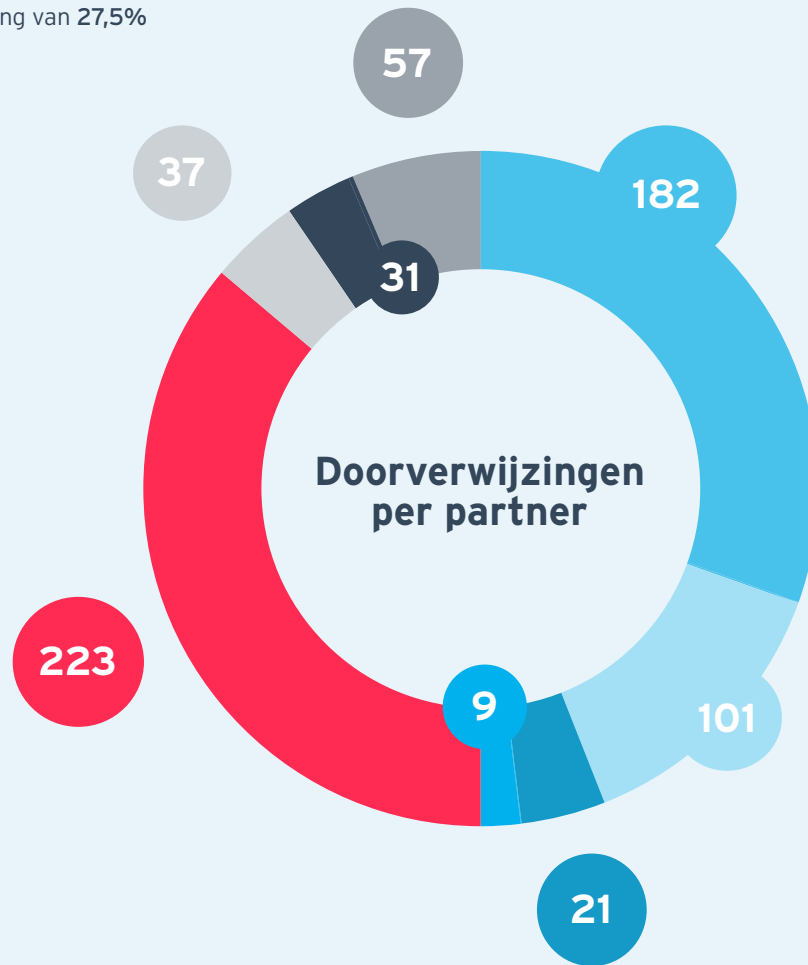
In 2024 verzorgde Yonder, in opdracht van het Taalnetwerk, 27 trainingen voor 265 personen. Alle deelnemers aan de trainingen zijn werkzaam bij een van de partners van de aanpak 'Midden-Brabant maakt het duidelijk!'.

- Training: Duidelijke taal
- Training: Herkennen en doorverwijzen
- Training: In gesprek met mensen met beperkte basisvaardigheden

Als resultaat van de trainingen en de inzet van creatieve middelen zijn er 661 mensen door de partners doorverwezen naar de Taalhuizen. Dat is een stijging van 27,5% ten opzichte van 2023.

- Bibliotheken
- ContourdeTwern
- ROC's
- MST
- Gemeenten
- Baanbrekers
- UWV
- Overige partners

Creatieve middelen voor bewustwording

Naast de trainingen zetten we ook creatieve middelen in:

- **Escapekoffer:** met dit spel lieten we werknemers van samenwerkingspartners ervaren hoe het is om informatie niet goed te begrijpen. De deelnemers moeten tijdens dit spel op zoek naar een code om hun ticket te bemachtigen voor een reis. De Escapekoffer is een effectieve manier om bewustwording te creëren over lage basisvaardigheden.
- **VR-bril Taalnetwerk:** met de VR-bril ervaren werknemers hoe lastig het kan zijn om een moeilijk te lezen bestemming te begrijpen en de juiste trein te halen. Ze merkten hoe frustrerend het is als je moeite hebt met lezen, schrijven of rekenen. Zo leerden deelnemers zich beter in te leven in mensen met beperkte basisvaardigheden.
- **Bewustwordingscampagne met posters:** we verspreidden 4 verschillende posters bij onze partners voor interne bewustwording.
- **Podcast:** we maakten een [podcastserie](#) over het belang van duidelijke taal. In de serie 'Maak het duidelijk' praatte Crisje van Leest, docent NT1 en NT2, met bestuurders, directeuren, teamleiders en medewerkers die dagelijks werken met mensen uit de doelgroep.
- **Paaseitjesactie:** met Pasen deelden we bakjes paaseitjes uit bij partners voor bewustwording. Op de bakjes stond de boodschap: 'Niet voor iedereen is duidelijke taal een eitje'. Bij elk bakje zat een standaardje met een QR-code naar een podcastaflevering. Zo maakten we op een leuke en creatieve manier de link tussen bewustwording en praktijk.
- **De Taalhuisbakfiets:** de bakfiets van het Taalhuis werd als mobiel Taalhuis ingezet om op locaties van partners aanwezig te zijn. Tijdens actiemaanden april en september en door het jaar heen trokken coördinatoren eropuit met de bakfiets om het belang van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.

"Een leuke manier om bezig te zijn met taal. Anders dan wat je gewend bent." - Deelnemer Buurtrestaurant Waalwijk

Vooruitblik 2025

De focus ligt op het versterken van samenwerking met bestaande partners. Zoals Baanbrekers, Quiet Tilburg en Waalwijk en scholen in Dongen, Tilburg en ABG-organisatie in het kader van de gezinsaanpak. In 2025 zetten we daarnaast in op het verdiepen en uitbreiden van lokale samenwerkingen:

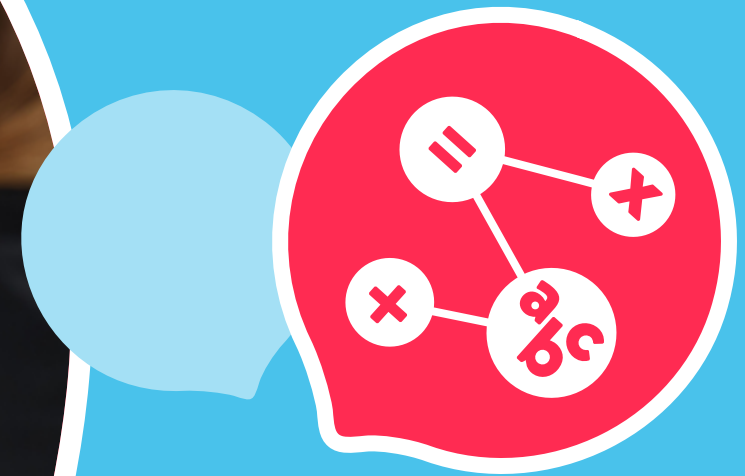
- In Goirle en in Oisterwijk worden bestaande partners opnieuw benaderd om samenwerkingsafspraken te bespreken.
- In Langstraat (Waalwijk, Loon op Zand en Heusden) versterken we

bestaande samenwerkingen en zoeken we nieuwe partners, met extra aandacht voor doorverwijzing en structuur.

- Loon op Zand richt zich op het betrekken van deelnemers bij de Adviesgroep Duidelijke Taal en zoekt naar kringen rondom NTI'ers als doorverwijzers.
- In Dongen werken we samen met het nieuwe dorpssteam en versterken we de banden met kinderopvang en basisscholen.
- In de ABG-organisatie blijven we samenwerken met bestaande partners en sluiten we vaker aan bij

activiteiten van netwerkpartners om de samenwerking te versterken. Samen met Dongen richten we ons op projecten met kinderopvang en basisscholen, met extra aandacht voor gezondheid en gezinsaanpak.

- In Tilburg ligt de focus op educatie en gezin. Vanuit deze thema's gaan we vaker met de bakfiets op pad voor een mobiel spreekuur.
- In de regio proberen we de kernpartners meer met elkaar te verbinden door middel van het organiseren van een grotere, regionale, inhoudelijke bijeenkomst: Wat willen we samen bereiken en wanneer zijn we

"Mijn zoon was dan ook degene die mij aanspoorde om hulp te zoeken. Alles voor het jong zeggen ze hè. Daarom heb ik nu een maatje via VIPvoorelkaar, Bianca. We ontmoeten elkaar elke week bij de Schakel in Gilze. We starten dan altijd met een praatje. Beide hebben we kinderen in de pubertijd, goede raakvlakken om over van gedachten te wisselen. Daarna start de 'rekenles'. Bianca legt mij alles goed uit. Ze heeft geduld en stelt mij op mijn gemak. Ook thuis oefen ik door Monopoly te spelen met mijn zoon. Uiteraard ben ik dan de bank! In 3 maanden kun je nog niet alles leren. Maar ik merk nu al verschil en dat ik meer zelfvertrouwen heb!" Kim is bovenal ook trots op zichzelf: "Ik wil mijn zoon het goede voorbeeld geven en hem leren goed met geld om te gaan. Al blijft het een puber uiteraard."

Voor andere mensen die ook moeite hebben met rekenen heeft Kim maar één advies: "Schaam je niet! Probeer iemand te vinden waarmee het klikt en die kan helpen. Ooit kom je er. Op een dag."

Kim, gekoppeld aan een rekenmaatje

•

Adviesgroep Duidelijke Taal

De Adviesgroep Duidelijke Taal is onderdeel van de aanpak 'Midden-Brabant maakt het duidelijk!'. Organisaties die deze aanpak ondertekend hebben, kunnen vragen aan hen voorleggen. Ze geven ook ongevraagd advies.

De Adviesgroep Duidelijke Taal bestaat uit 2 groepen: 6 leden in Tilburg en 8 leden in de ABG-organisatie en Dongen. Iedere 2 weken vond er een overleg plaats met één van de groepen.

De Adviesgroep zorgt niet alleen voor begrijpelijke taal, maar heeft ook andere voordelen voor de deelnemers:

- Van elkaar leren
- Meer zelfvertrouwen
- Ze voelen zich gewaardeerd
- Ze vertellen anderen over hun werk
- Ze motiveren mensen om te gaan leren
- Ze breiden hun netwerk uit door nieuwe mensen en organisaties te ontmoeten

Inzet van deze ervaringskennis gaat verder dan het verhaal. Het gaat ook om meedoen, meedenken en samen ontwikkelen. Om die reden kijkt de Adviesgroep Duidelijke Taal ook mee naar de ontwikkeling van de nieuwe website van Taalnetwerk.

Vooruitblik 2025

In 2025 wil de Adviesgroep Duidelijke Taal themabijeenkomsten organiseren voor de deelnemers en de adviesgroep verbreden naar andere gemeenten in Midden-Brabant.

De adviesgroep behandelde verschillende vragen:

Gemeenten (Tilburg, Rijen en Dongen):

- Aanwezig bij 'Duidelijke Taal' dag in Rijen en 'Duidelijke Taal' lunch in Dongen.
- Testten de duidelijkheid van websites en brieven, zoals een terugvorderingsbrief.
- Werkten mee aan informatie over bestaanszekerheid en beeldbrief voor een ID-aanvraag.
- Dachten mee over kaartenactie, Fixi-app en duidelijkheid in openbare ruimte, allemaal in Tilburg.

Zorg (huisartsenpraktijken en ETZ):

- Ze bespraken informatie voor patiënten van het ETZ.
- Ze bespraken ervaringen van patiënten met leesproblemen.
- Ze beoordeelden een app voor medicijninformatie.

Onderwijs (Fontys):

- Lid Adviesgroep gaf een gastles aan pabo-studenten, samen met Stichting ABC*.
- Studenten journalistiek stellen vragen over nieuws en duidelijke taal.

Welzijn (VIPvoorElkaar, Diamantgroep en ContourdeTwern):

- Controleerden de duidelijkheid van informatie voor inwoners en formulieren voor medewerkers.

Taalhuis:

- Werkten mee aan folders met duidelijke informatie voor bezoekers van de Taalhuizen.

*Stichting ABC is een belangenbehartiging voor laaggeletterden

De Adviesgroep droeg bij aan onderzoeken naar digitale inclusie (gemeente Tilburg) en de relatie tussen lage basisvaardigheden en stress (Universiteit Utrecht). Een hoogtepunt was het bezoek aan MindLabs in Tilburg, waar innovaties rond lage basisvaardigheden werden besproken.

Deelnemers deelden hun ervaringen tijdens evenementen zoals optredens bij Omroep Tilburg, [het programma Tilbuzz](#) en bijeenkomsten van Levend Boek in Goirle en Oisterwijk.

Top 5 beroepen laaggeletterdheid

40%

van schoonmakers
is laaggeletterd

37%

van hulpkrachten
bouw en industrie

37%

van productiemachine-
bedieners

34%

van hulpkrachten
landbouw

27%

van conciërges
en teamleiders
schoonmaak

Vooruitblik 2025

In 2025 blijft de werkgroep nieuwe ontwikkelingen bespreken en ervaringen uitwisselen om bedrijven nog beter te ondersteunen bij het verbeteren van basisvaardigheden op de werkvloer. Gemeente Tilburg gaat aansluiten bij de overleggen en de deelnemers gaan zelf een keer de Escape koffer spelen. Ook blijft Taalnetwerk namens deze groep aansluiten bij de landelijke groep 'Aanjagers basisvaardigheden werk'

Werkgroep Werkgevers

Goede basisvaardigheden helpen medewerkers niet alleen op de werkvloer, maar ook in het dagelijks leven. Dit leidt tot meer werkplezier, minder verzuim en betere naleving van bijvoorbeeld veiligheidsinstructies.

De Werkgroep Werkgevers bestaat uit professionals die zich vanuit hun eigen organisaties inzetten voor het verbeteren van basisvaardigheden op de werkvloer. Zij hebben contact met bedrijven, waar veel medewerkers moeite hebben met lezen, schrijven of rekenen. Of waar veel processen gedigitaliseerd worden en de medewerkers niet altijd de juiste vaardigheden hebben om hierin mee te kunnen.

De werkgroep kwam in 2024 4 keer bij elkaar om kennis en ervaringen te delen en ontwikkelingen rondom basisvaardigheden te bespreken.

Namens de werkgroep neemt Taalnetwerk Midden-Brabant deel aan landelijke overleggen, waar professionals uit het hele land ervaringen uitwisselen en waarin waardevolle kennis breder wordt gedeeld.

Taalnetwerk is initiatiefnemer en voorzitter van deze werkgroep. De werkgroep bestaat daarnaast uit vertegenwoordigers van **Taalnetwerk Midden-Brabant**, **UWV**, **gemeente Tilburg**, **Werkcentrum Midden-Brabant** (voorheen **Leerwerkloket**), **Stichting Lezen en Schrijven** en **Yonder**.

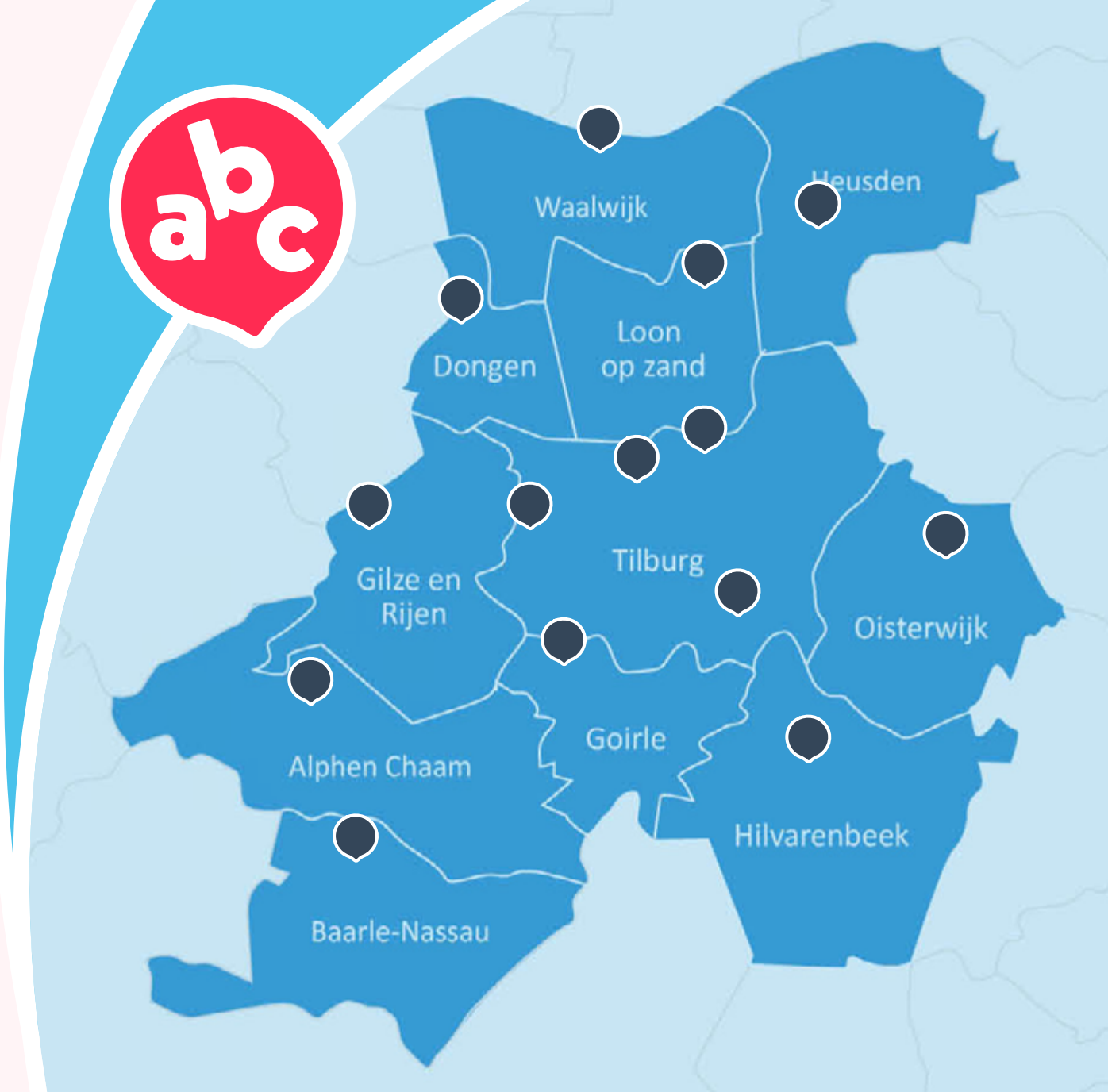
De ontvangers: ondersteuning voor inwoners

Het Taalnetwerk richt zich op het ondersteunen van inwoners die moeite hebben met taal, rekenen en digitale vaardigheden. Door mensen middels aanbod basisvaardigheden samenredzaam of zelfredzaam te maken, kunnen zij beter deelnemen aan de maatschappij.

Taalhuizen

Elke gemeente in Midden-Brabant heeft een Taalhuis. Hier kunnen inwoners terecht die moeite hebben met basisvaardigheden. In totaal zijn er **14** Taalhuis-locaties in Midden-Brabant. Daarnaast worden er steeds vaker mobiele inloophmomenten georganiseerd bij partners.

- In 2024 werd er ingezet op meer herkenbaarheid van de Taalhuizen. We kregen een nieuwe huisstijl en daarbij passende middelen zoals nieuwe banners, pennen, tasjes met de uiting **'Waarom moeilijk doen als het duidelijk kan!'** en nieuwe flyers.
- Er is een start gemaakt met het opzetten van een nieuwe registratie voor de Taalhuizen, waardoor er een onafhankelijke, snellere en betere doorverwijzing naar passend aanbod wordt gerealiseerd vanaf 2025.
- Er is een start gemaakt met een nieuwe website voor de Taalhuizen die in 2025 wordt opgeleverd.
- **500** mensen hebben het Taalhuis via de regionale Taalhuis-Bellijn benaderd.

"Astrid was een jaar of twee geleden via mij begonnen bij de Brede Basisvaardigheden lessen van het ROC. Ze wilde graag beter leren werken op de computer maar gaf ook aan lezen en schrijven soms moeilijk te vinden. Ik kwam langs bij de les en Astrid kwam naar me toe om me een knuffel te geven en me te bedanken. Ze kreeg op haar werk een vast contract met meer uren en meer verantwoordelijkheden waardoor ze ging stoppen bij de les. 'Door jouw hulp ben ik gekomen waar ik nu ben', zei ze. Ik gaf aan dat ze het allemaal zelf had gedaan en ik trots op haar ben. Ze is helemaal opgebloeid, straalde en je zag dat ze ook trots op zichzelf was. Hier doen we het met z'n allen voor!"

- Taalhuiscoördinator van de ABG-organisatie

In april en september vroegen we extra aandacht voor basisvaardigheden met acties voor inwoners op de markt, bij voedselbanken en kringloopwinkels. Hierbij gebruikten we de opvallende rode **Taalhuis-bus** in alle gemeenten, een Blitzbus uit 1959. De oldtimer Taalhuis-bus trok veel bekijks en zorgde voor gesprekken met inwoners.

500

mensen hebben het Taalhuis
via de regionale
Taalhuis-bellijn benaderd

1.300

inwoners zijn doorverwezen
naar kernpartners van
het Taalnetwerk

3.300

mensen bereikt met
verschillende acties
binnen Midden-Brabant

1.500

mensen ontvangen in de
taalhuizen. Een stijging van ruim
28% met 2023 en
46% met 2022

142

acties georganiseerd
door het Taalhuis

Initiatieven actiemaanden

De Taalhuizen organiseerden in 2024 verschillende activiteiten om mensen te bereiken:

Taalhuis Tilburg

- sloot het hele jaar aan bij het Vragenuurtje Spijkerbeemden.
- was met de Taalhuisbakfiets aanwezig tijdens een markt bij de Diamantgroep & Kikmaat.
- was te gast bij Omroep Tilburg.

Taalhuis Goirle

- was het hele jaar aanwezig tijdens het Donderdagochtendplein in de Bibliotheek Goirle.

Taalhuis Hilvarenbeek

- organiseerde twee succesvolle marktacties.
- Deelde in september zwerfkinderboeken uit.

Taalhuis Oisterwijk

- organiseerde een marktactie waarbij bezoekers een puzzel konden maken om een Taalhuis tas te winnen met lettervormpjes, koekjesdeeg en een recept in duidelijke taal.

Taalhuis Waalwijk

- was aanwezig bij de Voorjaarsmarkt BaLaDe en het Halve Zolen festival.
- was wekelijks aanwezig met een mobiel spreekuur bij Baanbrekers.

Taalhuis Heusden

- was aanwezig op de weekmarkt.

Drunen en Vlijmen

- heeft extra aandacht gekregen in de krant.

Taalhuis Loon op Zand

- was wekelijks aanwezig bij de Klussen- en Dienst Centrale om vragen van inwoners te beantwoorden.

Taalhuis Dongen

- ging naar het schoolplein van de basisscholen en kinderopvang.

Taalhuis ABG

- sprak met mensen in de rij voor de griep prik, waardoor veel inwoners werden geïnformeerd over het Taalhuis.

Steeds meer inloopspreekuren van het Taalhuis worden gekoppeld aan informatiepleinen en vragenuurtjes waarbij meerdere lokale organisaties tegelijk hun spreekuur organiseren. Soms zelf met aanbod ter plekke, waardoor inwoners direct kunnen starten met aanbod, zoals bijvoorbeeld tijdens het Vragenuurtje Spijkerbeemden.

In 2024 verzorgden deze partners het volgende aanbod basisvaardigheden:

Tilburg:

- Samen-Digi-Taal Plus van Bibliotheek Midden-Brabant en ContourdeTwern: **44** koppelingen tussen inwoners en Digimaatjes
- **249** bezoekers aan de Digicafe's.
- Het programma 'van Leerling tot docent' van het MST: **111** nieuwe leerlingen.
- Het project Taalhoeve van R-Newt, voor moeders die de stap naar regulier taalaanbod buiten de eigen wijk Reeshof te groot vinden: **14** deelnemers.

Oisterwijk:

- Sollicitatietraining van Yonder: **7** inwoners. De deelnemers hebben een sollicitatiebrief geschreven, een persoonlijke cv gemaakt, vacatures gezocht en sollicitatiegesprekken geoefend.

Waalwijk:

- De Meeleesclub ontvangt elke week deelnemers: **27** deelnemers in totaal.
- De opzet van een Buurtrestaurant bood niet alleen een kans om werkervaring op te doen, maar functioneerde ook als een laagdrempelige leeromgeving voor **8** mensen waarin taalvaardigheid en zelfstandigheid centraal stonden. In 6 bijeenkomsten sloten **108** bewoners aan.

Aanbod basisvaardigheden kernpartners

Het aanbod basisvaardigheden dat inwoners kunnen volgen via de Taalhuizen, wordt uitgevoerd door de kernpartners van Taalnetwerk Midden-Brabant. Een kleine **600** mensen heeft een traject gevolgd via projecten die zijn bekostigd uit het budget van het Taalnetwerk. Deze trajecten zijn uitgevoerd door:

- Theek5
- Bibliotheek Midden-Brabant
- VIPvoorElkaar
- ContourdeTwern/R-Newt
- MST |Mensen in beeld houden
- Yonder
- Koning Willem 1 College

“We werken aan een opdracht over wat jij belangrijk vindt in het leven. We werken daarbij een lange lijst met waarden door. Dit waren veel nieuwe woorden voor veel deelnemers. Bij het nabespreken van de opdracht vroeg de vrijwilliger hoe de deelnemer het vond om over haar top 5 waarden te vertellen aan de groep. Zij verwoordde heel mooi wat het voor haar betekent: "De spiegel is naar mijn gevoel gedraaid. Ik vind het leuk om over deze dingen na te denken. Zo iets is mij nooit eerder gevraagd.”

Deelnemer In je Kracht

Heusden:

- De cursus Smartphone van het Koning Willem 1 College: **32** deelnemers,
- De cursus Geldzaken in de pocket van het Koning Willem I college: **9** deelnemers.

Dongen:

- Het project 'In je kracht' door ContourdeTwern: **12** deelnemers.

ABG-organisatie:

- Het project 'Voel je goed': **6** deelnemers.
- Het project 'Voor hetzelfde geld' door Theek5: **5** deelnemers.

Impact van aanbod basisvaardigheden

Tussen 2020 en 2024 is onderzocht wat het aanbod basisvaardigheden heeft opgeleverd. Deelnemers vulden vragenlijsten in - aan het begin en na ongeveer 15 weken van een traject. Tijdens de metingen zijn factoren als nationaliteit, leeftijd, hoogste vooropleiding, aantal opleidingsjaren, het hebben van een diploma of een (vrijwilligers)baan in kaart gebracht (gebaseerd op onderzoek van Verté et al, 2007). Bij de meting is daarnaast gebruik gemaakt van de gevalideerde SIT-vragenlijst (Sociale Inclusie na Transfer) van De Greef, Segers en Verté (2010). Hieronder volgen de belangrijkste resultaten:

Wat blijkt uit het onderzoek?

De meeste mensen geven aan dat hun taalgebruik in het dagelijks leven is verbeterd.

Conclusie

De leertrajecten werken goed. Door deelname aan volwasseneneducatie leren mensen niet alleen nieuwe dingen, maar krijgen ook meer zelfvertrouwen. Daardoor kunnen ze beter meedoen in de samenleving en vinden ze vaker werk.

‘Als we deze resultaten vergelijken met het landelijk onderzoek van 2012 (waarbij dezelfde soort trajecten onderzocht zijn; taal-, reken- en basisvaardigheidstrajecten in diverse (non-) formele onderwijssettings voor volwassenen) dat bijna alle variabelen bij de trajecten in Midden-Brabant hoger scoren. Kijkend naar de goede resultaten op de impact blijkt investering in een duurzame infrastructuur voor leertrajecten in samenwerking met het Taalnetwerk Midden-Brabant haar vruchten af te werpen.’

(Duurzame resultaten onderzoek naar impact van trajecten basisvaardigheden Midden-Brabant als onderdeel van de SAVE Monitor (Scientific Analysis and Valorisation of Education for Adults door Prof. Dr. Maurice de Greef)). Het volledige rapport is op te vragen bij het Taalnetwerk Midden-Brabant.

NT1 is de aanduiding voor mensen met Nederlands als eerste taal. Het gaat dan om volwassen mensen met Nederlands als moedertaal. Ze zijn vaak in Nederland geboren, zijn hier naar school geweest, maar zij hebben toch moeite met lezen, schrijven en/of rekenen.

NT2 is de aanduiding voor mensen met Nederlands als tweede taal. Het gaat om volwassenen met een andere moedertaal, die nog bezig zijn het Nederlands te verwerven. Zowel mondeling als schriftelijk.

“Mijn vrijwilliger zei tegen mij: ‘ik heb je niet zo veel meer te leren’, en dat merk ik zelf ook. Ook bij de les zeggen ze dat ik al heel veel zelf kan. Ik heb er geen spijt meer van dat ik ben begonnen. Ik vond het zo spannend in het begin maar nu ben ik er zo blij mee. Als ik ooit ga stoppen dan moet ik denk ik wel wat traantjes laten.” – Deelnemer (NT1) die moeite heeft met taal en digitale vaardigheden

45-60%

doet meer mee aan de samenleving

20-35%

betere kansen op het werk

97%

heeft echt iets geleerd, ze voelen zich sterker in het leven én in het werk

Ervaringsverhaal Harrie Seegers, winnaar publieksprijs Stichting Lezen en Schrijven

"Ik hoef geen professor te worden, ik wil het gewoon begrijpen."

In 2024 reikte Stichting Lezen en Schrijven weer de Taalheldenprijs uit. Een van de genomineerden was Harrie Seegers uit Gilze. Wekenlang hebben inwoners van de gemeente Gilze en Rijen, collega's van Harrie bij het Amphia Ziekenhuis, voetballers bij VV Gilze, plus zoveel andere mensen die geïnspireerd waren door het verhaal van Harrie, massaal op hem gestemd. Ook vanuit Taalnetwerk Midden-Brabant werd een grote actie opgezet om mensen te laten stemmen. En met succes! Harrie heeft van alle genomineerde Taalhelden de meeste stemmen gekregen en heeft daarom de Publieksprijs meer dan verdient.

Harrie's verhaal

Harrie had fijne ouders. Als hij thuiskwam met oefeningen voor lezen en schrijven dan hielpen ze wel eens mee, maar niet zo veel. Harrie: "School ging goed maar steeds met de hakken over de sloot. Ik mocht veel met mijn handen werken. Maar als ik moest lezen en schrijven dan was het wel lastig. Ik had er ook geen geduld voor."

Vertellen wat je bedoelt

In de loop van zijn leven merkt Harrie steeds vaker hoe belangrijk het is om te kunnen lezen en schrijven. "Soms kom je niet uit je woorden, sommige woorden ken ik helemaal niet. Ik denk dat als ik goed kan lezen en schrijven, ik ook beter kan vertellen wat ik bedoel." Dankbaar is Harrie dat zijn leidinggevende

het bespreekbaar heeft gemaakt en er ook actie op heeft uitgezet. Vanuit het Amphia Ziekenhuis, mijn werkgever, kon hij gewoon gaan leren bij het Taalhuis. Hij ging de lessen 'Brede basisvaardigheden' van Yonder volgen in Baarle-Nassau.

Harrie: "Als ik erop terugkijk zou ik al eerder naar school zijn gegaan. Ik denk dat er heel veel mensen zijn die er moeite mee hebben maar die er niet voor uitkomen. Ik hoor ook heel veel jeugd die er moeite mee heeft, maar die komen niet naar de les. Die schamen zich, wat helemaal niet nodig is." Harrie heeft zijn zaakjes best goed voor elkaar met ook een eigen bedrijf. Harrie: "Ik zou het fijn vinden als ik alles helemaal zelf kan doen. Dat is mijn doel. Dat lukt nog niet, maar daar wil ik wel naar toe."

Trots

Een geëmotioneerde Harrie kreeg de prijs uit handen van Prinses Laurentien, Arjan Beune (voorzitter Stichting ABC) en Ambassadeur Anita Witzier; "Het is je zeer gegund Harrie, je hebt de harten van heel veel mensen in Nederland veroverd." Ondanks de spanning die deze dag met zich meebracht bleef Harrie zijn nuchtere zelf en liet hij zijn gewonnen beker trots aan iedereen zien. Zijn vriendin Jeanet, docent Simone en Taalhuiscoördinator Juun, die ook aanwezig waren bij deze dag, zijn enorm trots op hem!

[Klik hier voor Harrie's nominatie-video](#)

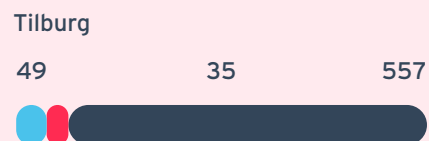
Aantal bezoekers Taalhuizen

- NT1
- NT2
- Vrijwilligers

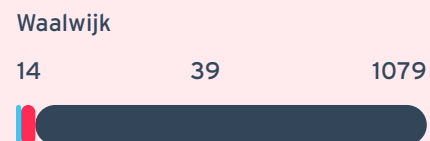

Bereik werving

- In gesprek met organisaties
- Taalhuis On Tour: Aantal acties
- Taalhuis On Tour: Bereik inwoners

Langstraat

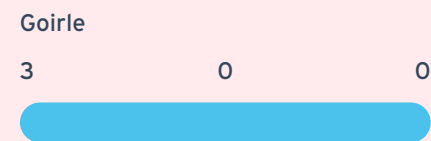
Heusden

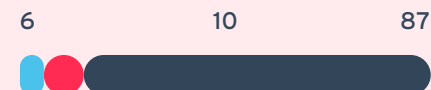
Loon op Zand

GHO

Hilvarenbeek

Oisterwijk

West

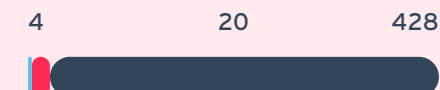
Aplhen Chaam

Baarle Nassau

Gilze Rijen

1215

inwoners bereikt
Langstraat

1161

inwoners bereikt
West

3311

inwoners bereikt

358

inwoners bereikt
GHO

Deelnemers aanbod basisvaardigheden NT1/NT2

7
deelnemers in totaal
GHO

7
deelnemers in
Oisterwijk

418
deelnemers in
Tilburg

41
deelnemers in
Heusden

20
deelnemers in
Gilze Rijen

18
deelnemers in
Baarle Nassau

50
deelnemers in totaal
West

63
deelnemers in
Waalwijk

104
deelnemers in totaal
Langstraat

12
deelnemers in
Dongen

"Alles wordt steeds digitaler. Voor jongeren is het gesneden koek. Ik word er een beetje angstig van. Ik kan vragen rondom de computer natuurlijk aan mijn dochter stellen. Maar ik wil het zélf kunnen."
- Deelnemer 'Digivitaler'

Vooruitblik 2025

Bij alle Taalhuizen ligt in 2025 de focus op het mobiele Taalhuis: vaker op pad, spreekuren houden bij partners, de doelgroep actief opzoeken en aansluiten bij Informatiepleinen of Vragenuurtjes. Daarnaast werken we in alle gemeenten aan speciale acties om inwoners beter te bereiken en te helpen:

- Tilburg opent een nieuwe locatie in de Reeshof, zodat inwoners in dit stadsdeel makkelijker toegang hebben tot taalondersteuning.
- Goirle, Hilvarenbeek en Oisterwijk richten zich op het vergroten van bekendheid; gebruiken lokale media en organiseren activiteiten op markten, in buurthuizen en andere ontmoetingsplekken om meer mensen te bereiken.
- De gemeenten in Langstraat ontwikkelen aanbod dat aansluit bij de dagelijkse leefwereld van inwoners.
- Cluster West zet ervaringsdeskundigen in om sociale drempels, zoals schaamte of onzekerheid over basisvaardigheden, te verlagen en meer inwoners te bereiken.
- Jubileum Taalnetwerk: in 2025 bestaat het Taalnetwerk 10 jaar. We willen in ieder cluster activiteiten voor inwoners organiseren.

Taalnetwerk Midden-Brabant

088-6050604
www.taalhuismb.nl

Taalhuizen

Taalhuis Tilburg
tilburg@taalhuismb.nl

Taalhuis Goirle
goirle@taalhuismb.nl

Taalhuis Hilvarenbeek
hilvarenbeek@taalhuismb.nl

Taalhuis Oisterwijk
oisterwijk@taalhuismb.nl

Taalhuis Loon op Zand
loonopzand@taalhuismb.nl

Taalhuis Waalwijk
waalwijk@taalhuismb.nl

Taalhuis Heusden
heusden@taalhuismb.nl

Taalhuis Dongen
dongen@taalhuismb.nl

Taalhuis Alphen-Chaam
ABG@taalhuismb.nl

Taalhuis Gilze-Rijen
ABG@taalhuismb.nl

Taalhuis Baarle-Nassau
ABG@taalhuismb.nl